

KUSTBON

SVENSK VECKOTIDNING

TIONDE

ÅRG.

№ 13/14

Prenumerationspris:

Helt år Emk. 225:—

Halvt „ „ 125:—

I utlandet:

Helt år Emk. 350:—

Halvt „ „ 200:—

UTKOMMER

ALLA ONSDAGAR

Redaktion:

Svenska Folkförbundet

Redaktör: N. Blees

Reval, Riddaregatan 3.

Annonspis

enligt överenskom-
melse.

För längre annonse-
ring beviljas rabatt.

13 april

1927

Drottning vår.

*Hon kommer, unga drottning vår, som förr i ljus gestalt,
Med livets egen varma glöd åt allt som nyss var kallt.*

*Hon sträcker blott sitt trollspö ut och allting gror och spritter,
Från skog och äng det slår en våg av fågelsång och kvitter.*

*Då händer nog din tankes flykt till sudda dagar går,
Att för din inre syn igen en sällsam hägring står.*

*Långt bort från allfarsväg du ser en liten bortglömd kjsa,
Där himlens kupa är så hög och nätterna så ljusa.*

*Där genom dunkla snår du hör en munter fjällbåks brus,
Samt grips av den mystik som göms i björkars sakta sus,
När klara stjärnor spegla sig i insjöns lugna vatten
Och vilda rosor och viol ge doft åt juninatten.*

*Du äger då för en minut den halft förgätna skatt,
Vars trollplans liknar återsken ur Tusen och en Natt,
Och medan stämningsbilder tyst förbi i minnet draga,
Du lever om och om igen din ungdoms vackra saga.*

*När livet självt som vårens dag gav allt i överflöd
Och blodet likt ett eldigt vin i friska ådror sjöd,
Då du i hjärtan ristade så mången hemlig runa,
Som omedvetet speglades ur ögon blå och bruna.*

*Men fast så mångt hopp bedrog och tidens snabba ström
Har i sitt aldrig mättna djup begrävat mången dröm;
De vemodsveka minnen än dig följa genom åren,
Att åter stiga ur sin grav vid första fläkt av våren.*

*Vad är väl guldets glans emot naturens rikedom,
Palatsets stela pråkt bredvid en hage uti blom,
Och vad är väl vår arma konst, om än dess pris vi sjunga,
Mot det, som drottning vår oss ger, den ovanskligt unga?*

Jack Freelance.

Salte Lake, Utah,
Februari 1927.

Jesu död.

(Ur "Jesu levand" av Ernest Renan)

Fastän den egentliga grunden till Jesu död var uteslutande religiös, hade hans fiender lyckats inför prokuratorn framställa honom som skyldig till statsbrott; de skulle av den tvivelsjuka Pilatus icke hava kunnat utverka en dödsdom för kätter. I överensstämmelse härmed lät prästerna genom massan fordra Jesu korsfästelse. Detta straff var icke ursprungligen judiskt; om domen över honom hade varit rent mosaisk, så skulle han hava blivit stenad. Korsfästelsen var ett romerskt straff, förbehållet slavar och för sådana fall, då man ville ytterligare skärpa dödsstraffet genom vanäran. Då det tillämpades på Jesus, behandlades han som stråtrövare, mördare, banditer eller som de föraktade fiender, vilka romarna icke unnade hedern att dö för svärdet. Det var den förmente "judakonungen", icke den kätterska läraren, som straffades. På samma grund måste straffets verkställande överlämnas åt romarna. Man vet, att hos romarna soldater tjänstgjorde som bödlar, alldenstund det var deras yrke att döda. Jesus överlämnades sålunda åt en skara hjälptrupper, och allt det förhatliga i de dödsstraff, som blivit införda genom den nya erövrarens råa seder, blev honom beskärmt. Det var ungefär vid middagstiden. Han ifördes de kläder, som blivit honom berövade, då

han skulle förevisas på tribunen, och enär soldaterna redan hade i sina händer två rövare, som skulle avrättas, fördes de tre dömda tillsammans, och tåget satte sig i rörelse till avrättsplatsen.

Denna plats var ett ställe, kallat Golgata, beläget utanför Jerusalem, men nära stadens murar. Ordet Golgata betyder huvudskalle; namnet översättes i vår bibel med huvudskalleplats och betecknade sannolikt en kulle utan växtlighet, till formen liknande en skallig huvudskål. Man känner icke med bestämdhet platsens läge. Säkertligen låg den norr eller nordväst om staden, på den ojämna högsätt, som sträcker sig mellan murarna samt de bägge dalarna Kidron och Hinnom, en mindre väl ansedd trakt och en samlingsplats för stadens avskräde. Näpeliggen kan Golgata förläggas till det ställe, där allt sedan Konstantins tid hela kristenheten vördats detsamma. Detta ställe ligger alltför långt inne i det inre av staden, och det kan med skäl förmodas, att det på Jesu tid inefattades inom stadsmurarna.

Den, som blivit dömd att korsfästas, skulle själv bära verktyget för sitt straff. Men Jesus, svagare till kroppen än sina bägge olyckskamrater, kunde icke bära sitt. Truppen träffade på en viss Simon av Cyrene, som var på hemväg från fältet, och med den vanliga råheten hos en utländsk garnison tvang soldaterna honom att bära korset. Det är möjligt, att de härutinnan blott gjorde bruk av en erkänd rättighet att fordra sådan tjänst, emedan romarna icke kunde själva belasta sig med ett vanärande straffredskap. Det vill synas som om Simon framdeles skulle slutit sig till den kristana församlingen. Hans bägge söner, Alexander och Rufus, var mycket kända inom densamma. Han berättade måhända mer än en omständighet, vartill han hade varit vittne. Ingen av lärjungarna var i detta ögonblick hos Jesus.

Äntligen var tåget framme vid avrättsplatsen. Enligt det judiska bruket bjöd man de dömda att dricka ett starkt kryddat vin, en berusande dryck, som av medlidande räcktades den livdömda för att bedöva honom. Det ser ut som skulle kvinnorna i Jerusalem ofta själva hava åt de

olyckliga, som utfördes att avlivas, medfört denna deras sista dryck; när ingen kvinna infann sig med densamma, köpte man vinet för allmänna medel. Jesus vidrörde kärlet med spetsen av läpparna, men vägrade att dricka. Denna de vanliga livdömdas ömkliga tröst passade icke för hans upphöjda natur. Han föredrog att skiljas från livet fullt redig och att med klart medvetande avvakta den död, vilken han hade velat och påkallat. Nu drog man av honom hans kläder och han fästes vid korset. Detta bestod av tvenne bjälkar, förenade i form av ett T. Det var icke mycket högt, så att den livdömdes fötter nästan vidrörde marken. Man började med att uppresa det; därefter naglades kroppen fast vid detsamma med spikar, som inslogs i händerna; fötterna genomspikades likaledes ofta, men fastbands stundom endast med rep. Ungefär vid mitten av korsets stam satt en träkloss, som sköt fram mellan benen på den dömda, vilken liksom red därpå; annars skulle händerna hava blivit sönderslitna och kroppen sjunkit ihop. Stundom fanns också ett vågrätt bräde anbragt under fötterna och uppbar dem.

Jesus underkastades dessa lidanden i all deras gräslighet. Han förtärdes av en brännande törst, ett av korsfästelsens kval. Han begärde att få dricka. Strax intill stod ett kärl, fyllt med de romerska soldaternas vanliga dryck, en blandning av ättika och vatten, kallad posca. Soldaterna skulle föra sitt posca med sig på alla sina expeditioner, till vilka även avrättningarna räknades. En soldat doppade en svamp i denna dryck satte den vid ändan av ett rör och förde den till läpparna på Jesus, som sög därav. De bägge rövarna var korsfäst bredvid honom. Domens värkställare, som vanligen fick behålla delinkventens klädesplagg och dylikt, kastade lott om hans kläder och bevakade honom, sittande vid korsets fot. Enligt en sägen skall Jesus hava uttalat följande ord, som var i hans hjärta: "Fader, förlåt dem, ty de veta icke vad de göra!"

Överst på korset anslogs efter romersk sed en tavla, som på tre språk: hebreiska, grekiska och latin, innehöll orden: Ju-

darnas konung. I dessa ord låg det någonting pinsamt och förolämpande för folket. De talrika förbigående, som läste dem, fann sig sårade därav. Prästerna uppträdde inför Pilatus med den anmärkningen, att han borde hava låtit avfatta inskriften så, att den skulle innebära blott att Jesus sagt sig vara judarnas konung. Men Pilatus, som redan blivit utled på hela saken, vägrade att göra någon ändring i vad han hade skrivit.

Lärjungarna hade flytt. Men de trofasta väninnorna från Galileen, som följt Jesus till Jerusalem och fortfor att tjäna honom, övergav honom icke. Maria Kleopas, Maria av Magdala, Johanna, Kusas hustru, Salome och ytterligare andra höll sig på något avstånd och lämnade honom icke ur sikte.

Med undantag av den lilla gruppen kvinnor, som på avstånd betraktade honom, hade Jesus under sina ögon ingenting annat än skådespelet av mänsklig läghet eller dumhet. De förbigående hänade honom. Han hörde runt omkring sig enfaldigt gyckel, och de sista utrop, som smärtan avtvingade honom, förvreds till klumpiga ordlekar. "Där sitter han" — hette det — "han, som kallade sig Guds son! Nu må hans fader komma och befria honom, ifall han så vill." — "Andra har han hulptit" — hette det vidare — "sig själv kan han icke hjälpa! Om han är Israels konung, så må han stiga ned från korset, och vi skall tro på honom!" — "Du" — sade en tredje — "som kan nedriva Guds tempel och åter uppbygga det på tre dagar, hjälp nu dig själv!" — Någon, som hade ett obestämt begrepp om de apokalyptiska ideerna, trodde sig höra honom ropa på Elia och sade: "Få se om Elia kommer och befriar honom!" Även de brdvid honom korsfästa bägge rövarna tycks hava skymfat honom. Himmeln var mulen, jorden, såsom överallt i Jerusalems omgivning, torr och dyster. Enligt några uppgifter skall hans mod hava svikit ett ögonblick; ett moln undanskymde för honom hans faders anlete; han hade en stund av förtvivlan, tusen gånger mer djupt smärtande än lidandet. Han såg endast människornas otacksamhet; han ångrade måhända, att han underkastat sig att lida för ett föraktligt släkte, och

han utbrast: "Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?"

Men hans högre jag vann återigen segern. I samma mån som det lekamliga livet slocknade, blev hans själ mer klar och återvände småningom till sitt himmelska ursprung. Han återfann övertygelsen om sin kallelse; han såg i sin död världens frälsning: han hade icke längre öga för det ohylliga skådespel, som upprulades framför honom, och innerligt förenad med sin fader började han på korsets trä det gudomliga liv som han i oändliga sekler skulle leva i mänsklighetens hjärtan.

Det särskilt grymma i korsfästelsestraffet bestod däri, att man kunde leva tre till fyra dagar i detta fasansfulla tillstånd, med döden alltjämt för ögonen. Blodflödet ur händerna stannade snart och var icke dödande. Den verkliga orsaken till döden var kroppens onaturliga ställning, som åsamkade en förfärlig oreda i blodomloppet, de svåraste smärtor i huvud och hjärta samt slutligen lemmarnas stelning. Korsfästa med stark kroppsbyggnad dog endast av hunger. Grundtanken i detta grymma straff var icke att omedelbart döda offret genom vissa honom tillfogade skador, utan att hänga upp slaven vid händerna, vilka han icke förstätt nyttja på tillbörligt sätt, och låta honom ruttna på korset. Jesu ömtåliga kroppsbyggnad befriade honom från denna långsamma döds kamp. Det kan av allt med skäl förmodas, att en ögonblicklig bristning av något kärl i hjärtat för honom medförde en snar död efter förloppet av tre timmar. Några ögonblick förrän han uppgav andan var hans röst ännu kraftfull. Plötsligen uppgav han ett fruktansvärt anskri, vari några hörde: "Fadar, i dina händer befaller jag min ande!" medan andra, mer sysselsatta med tanken på profetiornas uppfyllelse, återgav det med orden: "Det är fullbordadt!" Hans huvud sjönk ned mot bröstet, och han var död.

Vila nu i din ära, höge stiftare! Ditt verk är fullbordadt, din gudomlighet grundlagd. Höjd över den mänskliga bräckligheten, skall du hädanefter från den gudomliga fridens sköte betrakta de oändliga följderna av dina gärningar. För priset av några

timmars lidanden, som icke ens nådde din högborna ande, har du köpt den mest fulländade odödlighet. Under tusen sinom tusen år skall världen blicka upp till dig. Motsägelsernas banér, skall nu bli det fälttecken, omkring vilket de mest brinnande strider skall utkämpas. Tusen gånger mer älskad efter din död än under den korta tiden för din vandring på denna jord, skall du bli mänsklighetens hörnsten till sådan grad, att den, som vill rycka bort ditt namn ur denna värld, skulle rubba själva dess grundval. Mellan dig och Gud skall hädanefter ingen åtskillnad göras. Du, som till fullo besegrat döden, tag i besittning ditt rike, dit tillbedjande århundraden skall följa dig på den kungsväg, som du banat!

Föreingsverksamheten.

Det kan icke förnekas, att verksamheten inom våra föreningar under de sista åren börjat gå i likgiltighetens tecken. Allmänhetens intresse har synbarligen förslappats, så att då möten och fester anordnas, deltagandet på långt när icke är så livligt som för några år sedan. Orsakerna kunna vara många. Bl. a. är penningsbristen, som under de sista åren gjort sig allt mer kännbar, en av orsakerna, och för det andra är det nog ett tidens tecken, att likgiltigheten spåras över allt, sedan de första känslorna efter friheten för folken lagt sig. Orsakerna må nu vara vilka som helst, men sorglig är det, att verksamheten skall lida av brist på intresse. Våra föreningsfunktionärer borde därför göra sitt bästa för en allmän uppräckning såväl i staden som på landet. I stället för att klandra, som en och annan mindre omtänksam utan någon grund vill göra, borde alla ena sig för den gemensamma goda saken och icke hålla sig på avstånd.

Detta lilla inlägg är i all välmening skrivet och vill på samma gång vara en liten uppmaning till föreningsfunktionärerna, lärarna på landet och även andra, att mera allvarligt verka för allmänhetens samlande. Sammanhållningen är härvidlag en nödvändighet. — Tag exempel av "Birkasvännernas" fester! Svenskhetens sak fordrar det. Då det gäller svensk-

hetsarbetet borde all oenighet vara bannbyst, och för denna sak äro inga uppoffringar för stora.

"Birkasvännernas" vinterfest.

Den 25 mars firade "Birkasvännerna" sin sedvanliga vinterfest. Dagen efter, som var en lördag, träffades på kvällen efter bastun Stina och Alfred, varvid följande dialog uppstod:

Stina: Det var väldigt många på festen i går och jag såg så många stiliga och snygga gossar. Alla hade kragar och "slipsar", välkammat hår och presade byxor. Se, sådana gossar tycker jag om!

Anders: Ja, ja, Stina-lill, jag märker att du stirrat dig blind på de snygga gossarna. Men jag såg något helt annat. Jo, hela långa raden nätta och söta töser, klädda i crêpe de chine, eller vad det allt heter. Och såg du flickan i Nuckö-dräkten, Stina? En sådan dräkt borde du också snart skaffa dig, ty det är på tiden, att flickorna börja tänka på den saken. Denna dräkt passar ju förträffligt att klä sig i vid festliga tillfällen. På så sätt skulle du hedra dina faders minne och kan gladeligen sjunga: "Slocknade kolen vi tända på härden. Varsamt vi taga det kära i vår vård." Tänk på saken, flicka! Hur trivdes du eljes på festen då?

Stina: Jo vars, Herman Blee sa' ju, att vi var hjärtligen välkomna och det kände jag från och med den stunden. Jag flick så underliga känslor i mitt bröst, som jag förresten alltid fått på Birkas-fester, och när se'n sångkören uppträdde omedelbart efter välkomsthälsningen, blev det liksom lite för varmt kring hjärtat. Du har ju hört, att sången ädla känslor föder, hjärtats nyckel heter sång.

Anders: De där flickorna och pojkar från Höbring kan sjunga de.

Stina: Ja men, så får de också slita, ty jag har hört, att de samlas nogrant varje lördagskväll, ja t. o. m. onsdagskvällarna ibland. Att stå där och sjunga samma sång ett tjugotal gånger, är minsann icke roligt.

Anders: Det värsta är väl, när de skola uppträda offentligt, ty såg du icke i går, att medan du kände värme om hjärtat, steg nog värmen på sångarna åt huvudet. En del av dem såg ganska varma ut. Jag önskade, att vi i vår by också hade en sångkör, så sluppe vi gå och göra ingenting på lördagskvällarna. Jag är led vid kortspelandet, ty det föder nog inga ädla känslor. Hurra skulle jag vilja för flickorna och pojkar i Höbring, för att de älska sången, liksom jag. Vad tyckte du, Stina, om agronom Adalberths föredrag?

Stina: Det såg ut som om agronomen fått en läcker bit i munnen, ty han såg så förnöjd ut medan han talade om estlandssvenskarnas historia. Agronomens föredrag var nog en läckerbit även för mig och för många andra, ty i allmänhet veta vi ju ingenting om våra faders många, många lidanden. Den där otäcka ryssen hade jag god lust att ge en "ringande" örfil.

Anders: Men det var ju inte bara ryssen, som plågat våra fäder, utan även tysken och många andra. De ha

Till Fädernas minne.

(Till ett föredrag om "Estlandssveenskarnas historia" vid Birkas Vänners fest den 25 mars 1927)

Har du sökt i stilla stunder fånga
stammors viskning från en gångens tid?
Har du känt i stråvans timmar långa
hur en hand vålsignat och gett frid?

Har du sökt i sagans gömslen finna
några visketskorn ur fädrens liv?
Har du lärt hur svårt dem var att
[vinna
livets kamp — dem då din hyllning
[giu?

Du nog hört de gamles röster tälja
mödor, sorger, som ej vi ha rönt.
Du då vet, de frihet, allt fick sälja
för ett liv, som hårt nog har dem lönt.

Du nog hört hur ångestkvalen tärde
landets söner under herrars makt.
Du ock vet, hur så de hatet lärde,
hat mot våldet, som om dem höll vakt.

Du nog även märkt hur fädrens
[andar
viskat ord om trohet, hopp och mod,
hört dem tala ljusst om dag som
[randar,
mana dig; bliu redlig, stark och god!

Du förvisst mång gång när solen
[dalfat
följt dess bana, längtansfull i häg.
Ur ditt inre röster lockat, talat
[juot om landet bortom hav och våg.

Kanske då ur själens djup en
[smärta
rörde dig till gråt i kvällens stund.
Tydligt kändes hur ditt svenska hjärta
höllts här kvar vid hemmets gård och
[lund

Det blev kamp — och äventyrligt
[sinne
kanske dristigt sliter alla band.
Så du tror dig fri, men snart ditt minne
väckes dig och visar fädrens land.

Åter hörs de gamla röster mana:
arvet, hemmet, landet, väl är vårt
all din kraft och kärlek; du skall
[dana
allt än bättre, allt få än mer kärt!

Eller: kom du in på visen bana
bort från godhets, sannings väg
— du såg bakåt, kunde då där ana
sorgsna blickar — fars och mors —
[på dig.

Eller!: gick du framåt, följd av
[lycka,
stort förmådde, glädje rikt gav ut;
än en fröjd då kunde livet smycka;
se fullbordad fädrens dröm till slut.

Så oss följer jämt en fädrens ma-
[ning
jämt för oss den mäter pliktens lag.
Livets mål blir mer än blott en aning
sett från nuet hän mot forntids dag.

Lyss' och hör då stilla fjärran suset,
gångna släktens, svunna tiders röst
Drunkna får den ej i orosbruset,
ej dess stämma kvävas i ditt bröst!

Lyss och lär av hävden, sagan,
[sängen,
pris fick blott vad ädelt var och stort.
Minns: en gång, när dagen din är
[gången
döms det över dig och det du gjort.

Verka då! men verka ädel gär-
[ning!
aktning, kärlek, städse skänk ditt
[väru!

Minns att aldrig nådde lyckans tär-
[ning
den, som ej själv livet gav sin skär!

Verka, bygg, och fädrens minne ära,
hemmet, bygden är din kärlek värd:
Vartän vägen för, snart får du lära
hemmets minnen följa dig på färd.

Hjäll dem kära, dessa minnen, tan-
[kan
som ljusst skimra över hemmets gård!
Minns dess bild, den gång du kastar
[ankar!

Minns:
ditt verk, ditt hem blir din minnes-
[värd!

Emil Odsalberth.

varit otäcka allihop. Vet du, Stina, jag blev nästan intresserad att få veta mer om vår historia, och därför har jag nu beslutit, att i morgon gå till lämbiblioteket i Höbring och låna boken om Estlandssveenskarnas historia av Jakob Blees. Den intressanta romanen, som jag lånade sist får ligga tills jag läst historien.

Stina: Tala nu icke mera om historien, ty nu känner jag, att det vattnas i mun på mig. Jag tänker på kaffet i gar, där det stod och rykte i kopparna, och doften kittlade i näsan. Det var

säkert kokat med björkved. Men vad menade rektorn med att vi icke fick ta mer än en bulle? Jag, som hade hela hundra mark i fickan och hade hoppats få dricka kaffe på herrskapsvis för en gångs skull, ja, nu blev det att dricka kaffe med smörgås, som vi alltid gör hemma.

Anders: Rektorn tyckte väl att smörgås lämpade sig bättre för oss bönder. Ovana som vi äro att dricka kaffe med bulle, kunde det lätt ha hänt, att någon fatt obehagligheter av ena eller andra slaget. Se, den, som

läst mycket, han vet. Och läsa måst väl rektorn ha gjort.

Vet du, Stina, vad jag fick uppleva under kafferasten? Det var ju så att "Birkasvännerna" under tiden skulle ha styrelseval och när de ringde, eller, vad det nu kallas, då de dunkade på den där gonggongen, så trodde jag, att de hade sina val undanstökade och skulle bege mig in i salen. Men jag kom ej längre än till dörren, ty där hade de ställt en, som påstod att jag icke var "Birkasvän". Gud sig förbarme! Jag trodde först att mannen hade en skruv lös, ty jag har alltid varit en god vän till Birkas. Jag fick naturligtvis vända, men nog var det lite så att jag tveklade på om den karlen var riktigt klar i knoppen. Var jag icke vän till Birkas, då jag gatt en så lång väg för att komma dit? Du sneda värld, vad du din ungdom pressar!

Stina: Misstag, Anders, misstag! Visst är du en god vän till Birkas, det tveklar jag icke på. Men för att bli en äkta "Birkasvän" måste du genomgå Birkas folkhögskola, och då skall ingen hindra dig att komma in.

Anders: Jag har ju gått igenom den från ena ändan till den andra, till och med, uppe på vinden har jag varit. Ända släppte han icke in mig.

Stina: Nej Anders, vad du är enfaldig! Icke betyder det att genomgå en skola, då man promenerar från det ena rummet till det andra. Du måste bo på Birkas en hel vinter, läsa och skriva mycket. Men dock med matta, ty, eljes kunde det gå med ditt vackra har som det gått med rektorrens. Det är nu en gång så att, om man blir för ivrig med kunskapssökandet, stryker nog haret med. Alltså, på Birkas måste du en vinter gå i skola för att bli en äkta "Birkasvän", som ingen visar på dörren. Och icke nog med detta Du får lära dig sa mycket gott, som du sedan har stor nytta utav. Du hörde ju rektorrens föredrag om "Hemmet och hemtrevnad?" Var icke allt rena sanningen? Tänk, om alla, som använda sina surt förvärvade slantar till brännvin i stället köpte något, som hela familjen kunde ha nytta utav, t. ex. att snygga opp hemmet, som rektorn sa. Så trevligt, om alla hade tapetserade rum, mattor på golvet, gardiner med röda hjärtan i för fönstren o. s. v. Det var ju så rektorn menade?

Anders: Ja, Stina, det är nog allt sa sant. Men det är många, som nog ha råd att göra sitt hem snyggare och trevligare, dock är det smutsigt och otrevligt.

Stina: Det beror helt enkelt på att de icke förstå, ty, från många gårdar har ingen gått på Birkas, och det syns genast. Sedan ska ni, karlar, befria kvinnorna från jordbruks- och andra tyngre arbeten, så att hon får ägna sin tid åt hemmet, ty det är hennes rätta plats och där har hon fullt upp att göra. Bara karlarna vill första det.

Anders: Så sa rektorn i sitt föredrag, ja. Men jag har icke sett honom plöja.

Stina: Skriv in dig, som elev på Birkas, och du skall få se hur rektorn plöjer upp ogräset ur ditt syndiga hjärta, så det känns ända nere i tårna. Och sen skall han sjunga solosånger för dig. Var icke solosången gudomlig?

Anders: Jag njöt obeskrivligt. — Stine, Stina, här står vi och pratar och komma icke en gang ihåg „Åtsve Mats" dikt, som upplästes i går på festen!

Stina: Lugna dig, gosse, det bästa kommer ju alltid sist.

Anders: Kors, säg du hur viktig Herman Viberg var, da han gick fram för att uppläsa den? Jag tänker att han varken sett viktigare eller gladare ut om det där papperet med dikten varit hans studentbetyg.

Stina: Roligt var det, da rektorn skulle sjunga, men Herman Viberg, som icke glömt sin skatt, helt lugnt förklarade: „Nu skola vi icke sjunga, ty här skall läsas dikter.“ Och rektorn han glömde att sätta sig och när dikten var uppläst, tyckte han, att kinderna fröso och att en köldväg rullat längs ryggen. Han greps av dikten, ser du.

Anders: Jag skulle haft god lust att höra dikten en gang till.

Stina: Ser du, Anders, här är den och om du lovar att låta inskriva dig på folkhögskolan, skall jag läsa upp den för dig.

Anders: Snälla Stina, läs, läs! Jag skall lata inskriva mig fast redan i morgon.

Stina: (Läser)

Vårt Aiboland ver Eistlands strånd
mä mike fagran hojtan sånd.

Fem aiar ligge utafår.

som mä te Aibolände her.

Här språkas gamol svenska än,

som ve ha ärvd fråg ma tins män.

Vårt svenska språk oss stältor går,

än Svea våra Mor mä är,

Än Svea räcker varma händ

hit ut te vårt arm Aiboländ.

Så kärleksfullt vår Mor ha tänkt

å mångat bibliotek oss skänkt.

Vart Bärkjas är he sterst å bäst,

här ligge ve ver Sveas borst,

här när ve oss mä Sveas mälk

å väx te gutt a kloft starft folk.

Ve bord förenas allihop

å tusend tack te Svea rop,

som oss ha gjord så mike gutt

år skriva framått e vän. lutt.

No ha ve mike ut fae si

No ha vart språk här fae li

Te hälp mä oss kam stor värdscri

å skåka oss fran risse fri

Nu skol ve mä vart modersmål,

vän soldat far ent majr risskål,

Opp, svenske allor si e si.

tå ära ve å bli ve fri!

Anders: (tankfull och allvarsam) Tack ska' du ha', Stina. Åstve Mats är en duktig karl och jag skulle ha lust att ta honom i famn. Men nu, Stina, skall jag svänga om med dig i stället. Go kväll, Stina. —

Stina: Auf wieder gutk, Anders. Glöm nu icke att inskriva dig på folkhögskolan! A. Vbg.

Till Vormsimees.

Förra kommunalrådet på Ormsö, som senast omhänderhaft Magnushofsfrågan, är hemförlovat. Under tecknad, som åtskilliga gånger representerat Ormsö kommunalråd i olika kommissioner, som haft att behandla denna fråga, nämligen Magnushofs centrums avskiljande för Ormsö kommun, vill härmed besvara de av "Vorm-

simees" i Kustbon nr. 8 d. å. framställda frågorna. Att närmare i detalj framlägga alla handlingar, som berört ovannämna fråga anser jag icke vara av nöden, ej heller tillåter utrymmet i denna tidning göra det, men hoppas jag att detta kortfattade svar tillfyllest skall tillfredställa "Vormsimees" fordran.

"Vormsimees" påstår, att Ormsö kommun gått Magnushofs byggnader förlustig. Detta påstående är emellertid ögrundat, ty i dag som är, finns ännu möjlighet att få herrgårdsbyggnaden till kommunens egendom. Men att kommunalrådet icke gjort det, beror på att de lokala myndigheterna i Hapsal frångått jordbruksministeriets bestämmelse och förbehållit sig själva rätten bestämma över alla uthusbyggnader jämte största delen av trädgården och åkerjorden, vilket lett till kommunens nackdel. Häröver har kommunalrådet fört besvär och anhållit hos jordbruksministeriet om att fullt och oförändrat få Magnushofs centrum till kommunens förfogande. Även till svenska folksekretariatet inlämnades samtidigt en likadan skrivelse.

I detta avseende har kommunalrådet trots sig fullt handla i kommunens intresse och emedan Magnushofsfrågan ännu ej är avslutad överlämnas den som en relikt till nuvarande kommunalfullmäktige.

På uppdrag:

Lars Lindström,

f. d. kommunalfullmäktige.

MEDDELANDE.

Svenska Folkförbundet i Estland fyller i år 10 år. Med anledning därav anordnas söndagen den 24 dennes kl. 7 e. m. i Sjömanshemmet, Nya Hamngatan 11, Reval, ett allmänt möte för firande av tioårsdagen. Programmet för dagen blir föredrag, solosång m. m.

Svenska Folkförbundets styrelse hälsar alla hjärtligt välkomna till detta möte!

Laga eder mat på de äkta svenska fotogenköken "Optimus"!

Namnet "Optimus" torde vara känt av många bland oss här i Estland, och praktiskt taget borde ett "Optimus"-kök ej få saknas i något hem, där man sätter verkligt värde på att fort och mot en ringa kostnad koka eller steka den föda, som vid måltiderna intages. — Fotogenköken äro så gott som oundärliga

En Glad Påsk önskas

Kustbons alla läsare och
gynnare i in- och utlandet.

liga i landsorten och i synnerhet i trakter med ringa tillgång på vanligt bränsle, där kostnaden för ved och kol ofta ställer sig mer än skäligt hög. —

Det torde för de flesta vara bekant, att fabrikationen av fotogenkök är en industri, som leder sitt ursprung från det gamla Sverige, där den på svenskt initiativ upptogs mot slutet av 1800-talet. "Optimus" välkända fabriker, belägna vid Uppland-Väsby i Stokholms omedelbara närhet, äro bland de största och mest ansedda i världen i sitt slag, och namnet "Optimus" har under en tidrymd av ca. 30 år förvärvat sig ett stadgat världsrykte på grund av sina förstklassiga varor, som numera säljas i alla delar av världen.

Vad som i högsta grad bidragit till "Optimus"-märkets avgjorda popularitet i jämförelse med den mångfald av andra märken, som utbjudas i handeln, är först och främst den högt drivna precisionen i "Optimus" kökens utförande och den överlägsna kvaliteten av alla varor, som äro stämplade med namnet "Optimus". "Optimus"-köken äro försedda med alla de förbättringar, som under årens lopp utarbetats av experter på kökfabrikationens område och hava nu nått höjdpunkten av fullkomlighet i tekniskt avseende. — Trots detta är det Aktiebolaget "Optimus" möjligt sälja sina varor till lägre priser än de flesta andra fabrikanter, vilket beror på den oerhört stora massfabrikationen, som ju i hög grad reducerar framställningskostnaderna.

"Optimus" köken brinna med vanlig amerikansk eller rysk fotogen och producera en klarblå, rökfri låga, som utvecklade en hetta av 2000° Celsius. De fordra ej mera än 1/5 liter fotogen per timma, och i betraktande av att en liter vatten kan uppkokas på 3 minuter å ett dylikt kök, är det naturligtvis förenat med en stor ekonomisk fördel liksom tidsvinst att begagna sig av dessa apparater. —

En stor fördel med "Optimus" köken är även att brännaren på varje apparat utan någon som helst svårighet kan utbytas mot en ny, när den gamla blivit förbrukad. En dylik brännare, som dock varar i flera år, betingar ett mycket ringa pris, och bliver köket genom utbyte av denna del så gott som nytt igen.

På senare tiden har man vid Aktiebolaget OPTIMUS även upptagit tillverkning av s. k. resekök, vilka särskilt lämpa sig för utfärder i Guds fria natur och äro synnerligen ändamålsenliga för personer, som hava sitt arbete förlagt utomhus eller till sjöss. — Dessa kök äro isärtagbara och säljas i små trevliga bleckboxar, försedda med handtag och vackert lackerade.

"Optimus" köken säljas sedan många år tillbaka i rätt stor skala här i Estland och finnas tillgängliga hos så gott som alla järnhandlare på större platser. Dock är det förvånansvärt att spridan-

det av köken i landsorten ej ännu tagit så stora former, vilket kanske till stor del kan bero på vederbötandes ovetskap om "Optimus" - kökets överlägsenhet och stora fördelar.

Aktiebolaget Optimus Genaralrepresentant för Estland är Herr Olof de Verdier i Reval, hos vilken man alltid, om man så vill, kan få närmare upplysningar för den händelse Eder närmaste handlande icke skulle föra fotogenkök av denna sort.

"Optimus" köket är som sagt ett gammalt ursvenskt fabrikat och en kvalitetsvara, som förtjänar att bli uppmärksammas, och vi äro fullkomligt säkra på, att de, som äro kloka nog att begagna sig av denna utmärkta kokapparat, komma att bli i högsta grad belåtna.

Riksdagen. Riksdagen har avslutat sitt arbete före påsken den 8 dennes. Den 6 på kvällen behandlades lagförslaget angående läkarhjälp åt statsanställda. Regeringens förslag, som gick ut på en inskränkning av läkarehjälpen, kunde icke antagas, emedan vänstern hittade på knepet, att före omröstningen lämna salen och begärde fastställa, huruvida kvorum fanns. Kvorum var icke för handen och frågan uppsköts till följande dag, då efter kompromissande lagen antogs. Vänsterpartierna lade en tydlig lust i dagen att komma regeringen till livs, och det lyckades närapå. Regeringen har att räkna med oppositionen vid alla viktigare frågor.

Minister Akel har rest till Helsingfors för att besvara den finländske utrikesministerns för en tid sedan timade besök i Reval.

Garantiunderhandlingarna Moskva—Reval. Utrikesministern Akel och ryska sändebudet Detrovskij dementeta i en notväxling ryktena om att underhandlingarna angående ett garantifördrag uppskjutits på obestämd tid. Nästa ordinarie sammanträde av de estländska och ryska delegationerna äger rum efter påsk. Båda hoppas på gott resultat.

Samtrafiksöverläggningarna med Finland. Finländsk—estländska trafikkommitténs båda sektioner, som under vinters lopp arbetat i Helsingfors och Reval, komma enligt numera fattat beslut att strax efter påsken sammanträda. Den viktigaste frågan som härvid skall behandlas gäller samtrafikens rentabilitet, som varit föremål för kalkyler inom sektionerna. Då klarhet vunnits i denna sak har samtrafiksfrågan kommit avsevärt närmare sin lösning antingen i positiv eller negativ riktning.

Språklagsändring antagen av finländska riksdagen till nackdel för svenskarna. Den 6 dennes antog riksdagen i Helsingfors en språklagsändring beträffande anslagen vid statsjärnvägarna, som väckt ont blod bland svens-

karna, ty skärgårdsbefolkningen kan icke finska. Lagförslaget framfördes från finskt borgerligt håll, och beslutet fattades med en rösts majoritet eller med 95 röster mot 94. De finska vänsterpartiernas riksdagsmän röstade med svenskarna för lagförslaget förkastande.

Ny lettisk statspresident rah valts. Sejmen har med 73 röster mot 23, varvid en deputerad avhöll sig, till republiken Lettlands president utsett Gustave Semgals, vars kandidatur framlades av centergrupperna och erhöll röster av socialisterna och bondeblocet.

St. Mikaelsskyrkan.

Skärtorsdag.

Kl. 4. Nattvardsgudstjänst på tyska språket.

Kl. 5. Konfirmation.

Långfredag.

Kl. 11. Högmässa med nattvardsgång.

Kl. 11. Nattvardsgudstjänst på estniska språket (prosten Mohrfeld).

Påskdagen.

Kl. 11. Högmässa.

Kl. 1. Finsk högmässa (pastor Meedar).

Annandag påsk.

Kl. 11. Högmässa m. nattvardsgång Nargö.

Lysn. t. äktenskap: Ingen. Boris Schirmanski och frök. Alice Louhelaiman.

Född: Oswald Gottfrid Stahl, St. Rågö, den 15 mars.

Död: Snickaren Johan Pihelgas St. Rågö, den 12 mars i en ålder av 71 år 11 mån 2 dagar.

OMBERGS TURISTHOTELL, Alvastra

(c. 100 m. ö. h.) i bokskog vid foten av Omberg, 15 min. promenad fr. Alvastra järnvägsstation och 3 km. fr. Hästholmens järnvägs- och ångbåtsstation, vid Vättern med ångbåtsförbindelse med Hjo, Jönköping och Stockholm. Skjuts fr. Alvastra station, 1:25 kr. pr. person, fr. Hästholmen 2 kr. Öppet 1 maj — 15 sept. 35 rum med 45 bäddar. Flera balkongrum. Heltens. 6—9 kr. per dag, före 15 juni lägre pris. Vin, Tennisplan, El. ljus, Värmeledning, Kalla bad i Vättern, Bil, garage. Till Ombergs Hjässa c. 25 min. promenad. Förfrågningar besvaras av fru H. Kling, Alvastra. Prospekt direkt 1 å S. T. F:s byrå. Telefon Hästholmen 2.

ESLÖV

Mina

handgjorda skodon

stämplade

SANTESSON

tillfredsställa högsta möjliga anspråk

Aktiebolaget

EGSTRIKLANDS YLLEFABRIK JÄRBO.

Sporttyger, melerade Filtar, Vadmal och Korderoj.

Goda kvalitéer och billiga priser.

Pensionat Hagström

Apotekaregatan 14, Linköping

Telefon 2500.

Ljusa, propra, välmöblerade rum på längre eller kortare tid med eller utan inackordering. God, vällagad mat för abonnenter eller tillfälliga gäster.

NORRKÖPINGS KEMISKA UNDERSÖKNINGSANSTÄLT

11:dgårdsg. 33. NORRKÖPING Tel. 1249

(Ifför kemiska undersökningar å tekniska produkter, malmer, metaller, vatten och livsmedel-fodermedel, och gödslingsmedel, urinprov, värnvädarsbestämningar, arsenikprov, provtagningar m. m.)

Givilingentör John Wansell, stadskemist.

STADSHOTELLET

Karlskrona

REKOMMENDERAS

Ny regim

OSCAR ENGMAN.

Strängnäs Mejeri

(Innehavare Joh. Olsson)

Tel. 73 STRÄNGNÄS Tel. 73

ALLA SLAG AV MEJERIPRODUKTER

HOTELL & KÄLAREN TENNSTOPE

Stora Vattugatan 8, Stockholm.

Hotellens tel: Riks 3434. Allm. 7349. God mat. Restaurangens tel: Riks 5980. Allm. 7812.

Margareta Hushållsskola

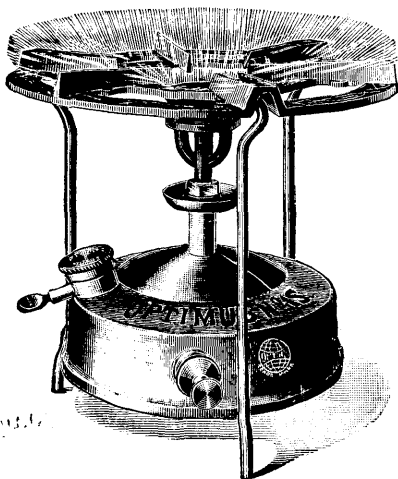
Linköping

— Tel. 984. — — Tel. 984. —
REKOMMENDERAS.

Restaurant Central-Bufferén

Bokhållargatan 1

God mat — Humana priser — Öl och Vin.
Abbonenter mottagas

Optimus kök

fins hos alla välsorterade hushållsgeräds- & järnhandlare i hela Estland.

FRIMURAREHOTELLET

ESKILSTUNA

MATSALAR & CAFÉ

Trevliga rum fr. 5 kr.

REKOMMENDERAS

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolphs“, Rt. 440 & 14440

Tillverka telefonkol och dynamorborstar, lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner. — Begär offert!

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal

Tel. 771-08 Grevtoregatan 13

(Hörn-butiken) NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt utval av Västnaspetsar. Motiv och Kragar. Beställningar å linneutstyrlar. Order till landsorten expedieras omgående.

KONDI TORI BAGERISKEPPAREGATAN 29 — TELEFON 709-76
STOCKHOLM

Rekommenderar sin specialtillverkning av: Gott Kaffebröd, Wienerbröd, Bakelser och Tårter Högaktningsfullt

ESTER DOMINICUS

A.-B. BJÖRKLUNDS

Nejlkeodlingar i Hammar, KRISTIANSTAD

Landets största specialodling i sitt slag:

NEJLIKOR

i alla variationer erhållas hos varje blomsterhandlare i riket.

ELNA MÄRTENSSONS

KONDI TORI OCH KAFE

Tel. 460 Hamngatan, Ystad, Tel. 460

REKOMMENDERAS

Servering under sommarmånaderna i villan Skogs hyddan i landshagen Tel. 477

Förse Eder med kristaller från

Nordiska KristallmagasinetModerna och eleganta mönster från Sveriges förnämsta fabriker. Drottninggatan 71. Tel. 30754
Kungsgat 7. Tel. 13362.**Den Gyllene Freden**

Vid Järntorget, Stockholm

Riks 80 29.

BESÖK VÄXIÖ**Apoteket MÅRDEN**SURBRUNNSGATAN 28
Stockholm**BIERTUGAN I**

SPÅNGBACKEN, Norrköping.

Rekommenderar sina väl tempererade maltdrycker.

A. M. ZIMMERMAN & C:o

GEVLE
SKOAFFÄR
REKOMMENDERAS**BESÖK JÖNKÖPING****Aktiebolaget Priorverken**

Norrköping

Telegramadr: PRIORVERKEN
Byggnadsmiden & Träskruv.

Bland rostat kaffe intager

SVEABLÄNDNINGfrämsta platen. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiebolag, Gefle.**STORA HOTELLET**

Linköping

Rekommenderas.

**RESTAURANT
KUNGSTÖRNET**

serverar dagligen den omtyckta

LUNCHEN å 2 kronor

assietter småvarmt och varmrätt

Best. Norr 303. Regim John Ekberg

RESERVERAD ANNONSPLATS**NORRKÖPINGS APOTEKARES MINERALVATTEN-AKTIEBOLAG**

Grundat 1874

Sveriges äldsta Mineralvattenfabrik

Kontor o. Fabrik: Repslagareg. 31,
NORRKÖPING**E. LINDELL**

Saluhallen

UPPSALA

Tel. 3577 Tel. 3577

REKOMMENDERAR sina

prima kött-, fläsk- & charkuterivaror i parti och
minut.**Betald annonsplats****Växiö Stadshotell**57 stycken gedigna och propra resanderum, pris från kr. 3.75—6.50. Fullständiga spritriktigheter. Elegant konditori. Musik dagligen. Bilgarage och bensindepot. Goda vägar och vackra omgivningar för bilister.
Telefon: NAMNANROP**DRICK VÅR LÅGPASTEURISERADE MJÖLK**

hållbar, gräddsätter som rå mjölk, har ingen kokt smak, är absolut fri från sjukdomsalstrande bakterier och har ej undergått någon som helsk kemisk förändring

Malmö Mjöksterilliserings A.-B.

Telefoner: Kontoret 437, Mejeriet 533

**KLARA HUSHÅLLSSKOLA
STOCKHOLM**

Drottninggatan 21 A. Tel. Norr 258 82.

1:sta klass Matsalar och Festvåning. Fullständig konditori och kaffeservering. Pilsner utan matvång. Begravnings- och sällskapsmiddagar arrangeras. Moderata priser. Gott bord.
Vördsamt

O. A. Jonsson.

SMEDJEBÄCKENS HOTELL

Öl- och vinriktigheter. Propra rum. Lämpl. uppehåll för bilister. Garage. 4 tim. järnvägsresa från Stockholm.

OBS.! Naturskön bätresa Stockholm—Smedjebacken.

Telefon: Kontoret 1. Res.-rum 9.

Innehavare: E. OLSSON.

BORÅS VÄVERIAKTIEBOLAG BORÅS

Alla slags bomullsvävnader

Svenskar i Balticum
köp vid behov**LANTBRUKS-REDSKAP**

från

NORRAHAMMARS BRUK

Norrahammar, Sverige.

Representanter: A/G. OSTÅ, Reval,

Ökonomische Gesellschaft

Lettischer Landwirte, Riga.

KÖP SYDSVENSKA PETROLEUMS A.-B:s**BENSIN**

Motor- och Belysningsolja

Tel. Malmö 11-53, 46-60

A.-B. KRONANS MINERALVATTENFABRIK

UPPSALA tillverknar rekommenderar sina av: Sockerdricka, Lemonader, Pommis, Vichyvatten, även på sifoner, Sodavatten, Apollinaris.

Specialité: Enbärdricka — Ice-cream.

THORSVIKS

TOALETTPAPPER

NORRAHAMMAR

Rekommenderas.

LEJONSKOR

garanterar ett förstklassigt fabrikat med största slitstyrka. Tillverkas av

Knisslinge Skofabriks A/B Vanås.**STADSHOTELLET I****MARIESTAD**

REKOMMENDERAS

BESÖK SKÖFDE**Dam-, Herr- & Barntyger**

Största sortering

Billigaste priser

FRITZDORFS

KLÄDESHANDEL

St. Nygatan 40-42, STOCKHOLM

STADSHOTELLET I VIMMERBY

Innehavare: HULDA PETERS

REKOMMENDERAS

Post- och telegramsadress:

Stadshotellet, Vimmerby,

Telefon: Vimmerby 6, 14.

15 rum med 30 bäddar.

**NORSHOLM — VÄSTERVIK —
HULTSFREDS JÄRNVÄG**

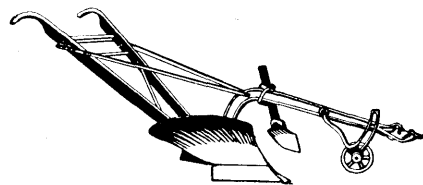
är en färd fylld av de angenämaste reseintryck genom Östergötlands och Tjusts vackraste trakter. Från det gamla, idylliska Västervik, väl värt ett besök, finnes flera ångbåtslägenheter utåt den vackra skärgården.

Tillskriv

Järnvägsbyrå, Västervik.

HABO ULLSPINNERI, HABO

tillverkar Svenskullgarner, Vadmal, Sporttyger, Klädningsstyger, Filtar och Schalar m. m., som erhållas antingen mot byte av ull eller i direkt köp. Lämna Edra beställningar till något av våra ombud eller insänd direkt till fabriken. Prover erhållas gratis mot porto

MILITAR EKIPERINGS A.-B. (M.E.A)

Hamngatan 3A

STOCKHOLM

Norrholmstorg

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI. Uniforms- och Sportartiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

GÖTEBORG STOCKHOLM MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000

Telegramsadress: Kreditbolaget

Svenska Odlingens Vänners lotteri

Dragningen, som skulle äga rum den 25 mars, har av tekniska orsaker med Inrikesministeriets tillstånd uppskjutits till den 25 maj.

Lotter á 25 mark kunna därför ännu erhållas såväl på postkontor som á Riddaregatan 3, Reval, även genom skriftlig beställning.

Vinsternas antal är 187, huvudvinsten är 25 mark.

Här frambäres ett varmt tack till alla, som skött om försäljningen och bistått företaget med att köpa lotter. Resultatet av dragningen meddelas i "Päevaleht" och "Kustbon" samt sändes dragningslista till institutioner, som icke erhålla dessa tidningar.

Detta meddelande är på samma gång ett tack-samt erkännande av ingångna penningar för sålda lotter, då brevsvaret till följd av den vidlyftiga korrespondensen icke så snart kunna sändas.

Vi bedja våra gynnare i fortsättningen understöda lotteriet, som är ett behjärtansvärt företag för befrämjande av svenskhetsarbetet bland Estlands efterblivna svenskar, med att köpa och sprida lotter.

Närmare upplysningar lämnar:

„Svenska Odlingens Vänners“

Riddaregatan 3, Reval.